

ZEMKOPIBAS MINISTRIJAS
PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS

APSTIPRINĀTS

Ar Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora
2018. gada 16. augusta rīkojumu Nr. 175

Pārtikas un veterinārais dienests

**HRONISKĀS NOVĀJĒŠANAS
SLIMĪBAS VALSTS
UZRAUDZĪBAS PROGRAMMA**

RĪGA, 2018

Saturs

I Informācija par hroniskās novājēšanas slimību

1. Slimības apraksts.....	3
2. Slimības epidemioloģiskā situācija Latvijā.....	4

II Hroniskās novājēšanas slimības valsts uzraudzības programmas izpildes kārtība

3. Hroniskās novājēšanas slimības valsts uzraudzības programmu reglamentējošie dokumenti.....	5
4. Programmas mērķis.....	5
5. Programmas uzdevumi.....	5
6. Vispārīgie jautājumi.....	6
7. Izmeklējamo dzīvnieku skaits un sadalījums pa Latvijas teritoriju.....	7
8. Paraugu noņemšana, nosūtīšana un laboratoriskā izmeklēšana.....	7
9. Finanšu nosacījumi un samaksas kārtība.....	8

III Pielikumi (no 1. līdz 6.)11

- 1.pielikums "Briežu dzimtas dzīvnieku paraugu noņemšanas sadalījums pa virsmežniecībām un mednieku kolektīviem 2018. gadam" uz 4 lpp.
- 2.pielikums "Briežu dzimtas dzīvnieku paraugu pavadraksts izmeklēšanai uz HNS" uz 1 lpp.
- 3.pielikums "Kompensācijas izmaksai medniekam par nomedīta briežu dzimtas dzīvnieka paraugu piegādāšanu" uz 1 lpp.
- 4.pielikums "Izmaksu kopsavilkums par medniekiem izmaksājamām kompensācijām par nomedītu briežu dzimtas dzīvnieku paraugu noņemšanu un piegādāšanu" uz 1 lpp.
- 5.pielikums "Akts par atrasta beigta/nomedīta briežu dzimtas dzīvnieka (-u) / līķa (-u) daļējas patologanatomiskās sekcijas veikšanu un parauga (-u) noņemšanu izmeklēšanai uz HNS" uz 1 lpp.
- 6.pielikums "Izmaksu kopsavilkums par atrastu beigtu/nomedītu briežu dzimtas dzīvnieku (-u) / līķa (-u) daļējas patologanatomiskās sekcijas veikšanu un parauga (-u) noņemšanu izmeklēšanai uz HNS" uz 1 lpp.

I Informācija par hroniskās novājēšanas slimību

1. Slimības apraksts

Īsumā:

Hroniskās novājēšanas slimība (*chronic wasting disease - CWD (angl.)*) (turpmāk tekstā - HNS) ir hroniska centrālās nervu sistēmas slimība **brīžu dzimtas dzīvniekiem** (stirnām, aļņiem, staltbrīžiem, dambriežiem, ziemeļbrīžiem), kuriem novēro:

- siekalošanos,
- novājēšanu,
- kustību koordinācijas traucējumus,
- sugai neraksturīgas izmaiņas uzvedībā,
- nīkuļošanu,
- neiroloģiskas pazīmes.

HNS ietilpst transmisīvo sūklveida encefalopātiju (TSE) slimību grupā, kurai pieskaitāmas arī aitu un kazu skrepi, govju sūklveida encefalopātija (GSE), kažokzvēru transmisīvā sūklveida encefalopātija u.c. TSE nav ārstējamas.

HNS ir zināma kopš 1967. gada - pirmo reizi reģistrēta Kolorado štatā ASV. Kopš 1978. gada HNS tiek pieskaitīta TSE slimību grupai un reģistrēta 23 ASV štatos un divās Kanādas provincēs - staltbrīžiem un baltastes brīžiem gan savvaļā, gan brīžu dārzos.

Slimība konstatēta Norvēģijā kopš 2016. gada marta - 19 savvaļas ziemeļbrīžiem, trīs aļņiem un vienam staltbrīdim.

2018.gada martā HNS pirmo reizi konstatēta Eiropas Savienībā – Somijā, Kainu provincē (netālu no Krievijas robežas) mirušam 15 gadus vecam alnim.

Ierosinātājs:

HNS ierosinātājs ir priona proteīns (PrP) – izmainītas, modificētas olbaltumvielas paveids. Dzīvnieku inficēšanās notiek – kontaktējoties vienam ar otru vai apēdot inficētu olbaltumvielas saturošu barību, nonākot ciešā saskarē ar inficētiem audiem vai organisma šķidrumiem (urīns, fekālijas), vai inficētiem medicīniskiem instrumentiem.

Kontagiozitāte:

Turpinās pētījumi par HNS kontagiozitāti cilvēkiem. Pagaidām pierādījumu nav, bet, kamēr epidemioloģiskā izpēte turpinās – cilvēkiem iesaka izvairīties lietot pārtikā brīžu dzimtas dzīvnieku, kuriem ir konstatēta HNS, audus (īpaši smadzenes, muguras smadzenes, acis, liesu, mandeles, limfmezglus).

Klīniskā aina:

HNS galvenokārt tiek konstatēta pieaugušiem dzīvniekiem. Inkubācijas periods: no 16 līdz 36 mēnešiem. Jaunākais dzīvnieks, kuram tika konstatēta dabīga saslimšana ar HNS, bija 17 mēnešus

vecs. Slimība ir progresējoša un vienmēr letāla. Pirmās klīniskās pazīmes ir pārvietošanās traucējumi. Visredzamākā klīniskā HNS pazīme ir dzīvnieka lēna novājēšana.

Diagnostika:

Diagnozi var apstiprināt tikai pēc dzīvnieka nāves – laboratoriski, izmeklējot iegareno galvas smadzeņu stumbru un aizrīkles limfmezglus. Tiek izmantotas laboratoriskās metodes: ātrais noteikšanas tests - ELISA (Bio-Rad, IDEXX); apstiprinošais tests aizdomīga vai pozitīva ELISA rezultātu gadījumā - imunohistoķīmija (IHC), klasiskā histoloģija).

Slimības ierobežošana:

HNS nav ārstējama. Aizdomīgi par saslimšanu ar HNS dzīvnieki tiek nogalināti vai nokauti un dzīvnieka līķis iznīcināts.

Nogalināto briežu dzimtas dzīvnieku vai briežu dzimtas dzīvnieka līķi (visas ķermeņa daļas, tostarp jēlādu un ādu), kam apstiprināta HNS, likvidē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulas (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1774/2002 (Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula), 12. pantā noteiktajām prasībām kā pirmās kategorijas materiālu.

2. Slimības epidemioloģiskā situācija Latvijā

Latvijā HNS nav reģistrēta.

Latvijā 2009. - 2010. gadā monitoringa programmas ietvaros laboratoriski tika izmeklēti aptuveni 180 staltbrieži. Visi rezultāti uz HNS bija negatīvi.

2018. gadā kopš 1. janvāra līdz 1. jūlijam pasīvās uzraudzības ietvaros laboratoriski tika izmeklēti **19** briežu dzimtas dzīvnieki (Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk - PVD) Austrumvidzemes pārvaldes teritorijā – 5; Dienvidzemgales – 1; Dienvidkurzemes – 5; Ziemeļkurzemes – 3; Rietumpierīgas – 2; Ziemeļpierīgas – 1; Ziemeļvidzemes – 2), lai izslēgtu aizdomas par saslimšanu ar briežu hroniskās novājēšanas slimību. Rezultāti – negatīvi.

2017. gada laikā pasīvās uzraudzības ietvaros tika laboratoriski izmeklēti 1 stirna un 1 staltbriedis, lai izslēgtu saslimšanu ar HNS. Rezultāti – negatīvi.

HNS Latvijā ir noteikta kā reģistrējama un valsts uzraudzībā esoša dzīvnieku infekcijas slimība saskaņā ar 2012. gada 21. februāra Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 127 „Noteikumi par ziņojamām, reģistrējamām un valsts uzraudzībā esošām dzīvnieku infekcijas slimībām un kārtību, kādā par tām sniedzama informācija Pārtikas un veterinārajam dienestam”.

Pamatojoties uz Eiropas Komisijas (EK) Regulu 2017/1972/ES (31.10.2017), Latvijā no 2018. gada tiek ieviesta HNS uzraudzības programma briežu dzimtas dzīvniekiem. Programma ilgs 3 gadus (2018 - 2020) un to līdzfinansē Eiropas Komisija.

Latvijā briežu dzimtas dzīvnieku HNS kontroles un uzraudzības kārtību un veterinārās prasības briežu dzimtas dzīvnieku pārvietošanai starp Norvēģijas Karalisti un ES dalībvalstīm un dzīvnieku pievilināšanai paredzēta briežu dzimtas dzīvnieku urīna izmantošanai nosaka 2017. gada 18. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 416 “Hroniskās novājēšanas slimības uzraudzības un kontroles kārtība”.

II Hroniskās novājēšanas slimības valsts uzraudzības programmas izpildes kārtība

3. Hroniskās novājēšanas slimības valsts uzraudzības programmu (turpmāk – programma) reglamentējošie dokumenti

3.1. Eiropas Komisijas Regula (EK) Nr. 999/2001 (2001. gada 22. maijs), ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai”;

3.2. Eiropas Komisijas Regula (ES) 2017/1972 (2017. gada 30. oktobris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 I un III pielikumu groza attiecībā uz briežu dzimtas dzīvnieku hroniskās novājēšanas slimības uzraudzības programmu Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Polijā, Somijā un Zviedrijā un atceļ Komisijas Lēmumu 2007/182/EK;

3.3. Eiropas Komisijas Īstenošanas lēmums Nr. 2017/2181 (2017. gada 21. novembris), ar ko groza īstenošanas lēmumu (ES) 2016/1918 par dažiem drošības pasākumiem attiecībā uz hronisko novājēšanas slimību;

3.4. Veterinārmedicīnas likums;

3.5. Ministru kabineta 2017. gada 18. jūlija noteikumi Nr. 416 “Hroniskās novājēšanas slimības uzraudzības un kontroles kārtība”.

3.6. Ministru kabineta 2012. gada 17. aprīļa noteikumi Nr. 275 „Prasības tādu dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītei, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam”

3.7. Ministru kabineta 2005. gada 15. marta noteikumi Nr.177 “Kārtība, kādā piešķir un dzīvnieku īpašnieks saņem kompensāciju par zaudējumiem, kas radušies valsts uzraudzībā esošās dzīvnieku infekcijas slimības vai epizootijas uzliesmojuma laikā”;

3.8. Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora 2018. gada 10. janvāra rīkojums Nr.4 par „Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2018. gada plānu”.

4. Programmas mērķis

Nodrošināt HNS aktīvo un pasīvo uzraudzību valstī, lai noteiktu hroniskās novājēšanas slimības iespējamo izplatību briežu dzimtas dzīvniekiem Latvijas Republikas teritorijā.

5. Programmas uzdevumi

5.1. Nodrošināt paraugu ņemšanu no Latvijas Republikā atrastiem mirušiem un aizdomīgiem par saslimšanu, un nomettiem vai nokautiem briežu dzimtas dzīvniekiem, kā arī iesūtīšanu laboratorijā ar mērķi noteikt iespējamo saslimšanu ar HNS ierosinātāju;

5.2. Apkopot laboratorisko izmeklējumu rezultātus un noteikt HNS iespējamo izplatību Latvijas Republikā.

6. Vispārīgie jautājumi

- 6.1. Programma tiek ieviesta visā Latvijas teritorijā trīs gadus - no 2018. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim;
- 6.2. Programmas izpilde tiek veikta sadarbībā ar Valsts meža dienestu (turpmāk – VMD), medniekiem un PVD valsts pilnvarotajiem praktizējošajiem veterinārārstiem;
- 6.3. Programmas izpildi valsts līmenī koordinē PVD Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļa (turpmāk tekstā – DZISUD);
- 6.4. Par programmas izpildi teritoriālā līmenī atbildīgi PVD teritoriālās struktūrvienības (turpmāk – PVD TSV) valsts vecākie inspektori un VMD attiecīgās virsmežniecības vadītāji (virsmežziņi);
- 6.5. Par atrastu nobeigušos, slimu vai ceļa satiksmes negadījumā cietušu briežu dzimtas dzīvnieku VMD pārstāvis informē PVD TSV veterināro inspektoru, kurš, vienojoties par laiku, izbrauc pats vai norīko valsts pilnvarotu praktizējošo veterinārārstu uz notikuma vietu, lai ņemtu paraugus no dzīvnieka līķa laboratoriskai izmeklēšanai uz HNS. VMD sadarbībā ar attiecīgās teritorijas pašvaldību un medniekiem organizē dzīvnieka līķa savākšanu un iznīcināšanu;
- 6.6. **Nomedītajiem** savvaļā mītošajiem briežu dzimtas dzīvniekiem paraugus ņem **attiecīgi apmācīti mednieki** un piegādā tos uz tuvāko PVD TSV;
- 6.7. **Briežu dzimtas dzīvniekiem, kas tiek turēti ierobežotās platībās** (tā saucamajos briežu dārzos) produkcijas ieguvei pašpatēriņam, paraugus ņem **attiecīgi apmācīts praktizējošais veterinārārsts, kurš ir noslēdzis pilnvarojuma līgumu** ar PVD par paraugu ņemšanu laboratoriskai izmeklēšanai uz HNS (turpmāk - valsts pilnvarots praktizējošais veterinārārsts);
- 6.8. Nomedītajiem savvaļas briežu dzimtas dzīvniekiem un nokautajiem briežu dzimtas dzīvniekiem, kas tiek **turēti ierobežotās platībās** (tā saucamajos briežu dārzos) **produkcijas ieguvei un tiek nogādāti kautuvēs un/vai medījumu apstrādes uzņēmumos laišanai pārtikas aprītē**, paraugus (iegareno smadzeņu stumbru un limfmezglus) ņem **valsts pilnvarots veterinārārsts (PVD darbinieks)**, kā arī noformē paraugu pavadrakstu (*2.pielikums*) un organizē paraugu nogādi izmeklēšanai uz laboratoriju;
- 6.9. Atrastajiem **beigtajiem** vai **ar HNS klīniskajām pazīmēm** nogalinātajiem briežu dzimtas dzīvniekiem paraugus ņem **PVD veterinārais inspektors vai valsts pilnvarots praktizējošais veterinārārsts**;
- 6.10. HNS programmas ietvaros nomedīto un nokauto dzīvnieku liemeņi un blakusprodukti nav jāuzglabā līdz laboratorisko izmeklējumu rezultātu saņemšanai;
- 6.11. Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts “BIOR” (turpmāk – ZI “BIOR”) veic programmas ietvaros paredzēto paraugu laboratorisko izmeklēšanu;
- 6.12. PVD nodrošina programmā iesaistītās personas ar paraugu ņemšanai nepieciešamajiem materiāliem;
- 6.13. PVD TSV nodrošina savas uzraudzības teritorijā esošo valsts pilnvaroto praktizējošo veterinārārstu, kā arī mednieku kolektīvu pārstāvju apmācīšanu paraugu ņemšanai.

7. Izmeklējamo dzīvnieku skaits un sadalījums pa Latvijas teritoriju

7.1. Programmas ietvaros plānots gada laikā laboratoriski izmeklēt:

7.1.1. savvaļas (meža) briežu dzimtas dzīvniekus – **aļņus, staltbriežus, stirnas** - kas vecāki par 12 mēnešiem un atrasti beigti, nobraukti, klīniski slimi, novājējuši, kā arī nomedīti bez redzamām klīniskajām pazīmēm: **1000 dzīvniekus** kalendārajā gadā no 100 vietām/punktiem, atlasītus izklaidus pa visu Latvijas teritoriju.

Prioritāri programmas izpildei ir jāizmeklē atrasti beigti, nobraukti, klīniski slimi, novājējuši dzīvnieki – tie jāizmeklē visi (iespējami daudz), pārējie – nomedītie.

Izmeklējamo dzīvnieku sugas un skaita sadalījumu pa VMD virsmežniecībām un medību kolektīviem skatīt šīs programmas pielikumā (*1.pielikums*).

7.1.2. briežu dzimtas dzīvniekus, kas tiek turēti ierobežotās platībās (tā saucamajos briežu dārzos) produkcijas ieguvei – **staltbriežus** - kas vecāki par 12 mēnešiem un nobeigušies vai piespiedu kārtā nogalināti, vai nomedīti produkcijas (t.sk. pašpatēriņam) ieguvei: **205 dzīvniekus** kalendārajā gadā, atlasītus izklaidus pa visu Latvijas teritoriju.

8. Paraugu noņemšana, nosūtīšana un laboratoriskā izmeklēšana

8.1. HNS diagnostikai nepieciešamie audu paraugi (jānoņem staltbriežiem un aļņiem):

8.1.1. **iegareno smadzeņu stumbrs** – galvas smadzeņu aizmugurējā (kaudālā) daļa (*obex* daļa), kas sākas zem smadzenītēm un, izejot caur pakauša kaula lielo caurumu, pāriet muguras smadzenēs;

8.1.2. **mediālie retrofaringeālie jeb aizrīkles limfmezgli** – rīkles aizmugurējā (kaudālā) daļā, augšējā (dorsālā) virsmā novietoti pāra limfmezgli, plakani, ovālas līdz trijstūrveida formas, pelēkas līdz brūnas krāsas, cieši elastīgas konsistences audu veidojumi. Izmēri variē atkarībā no sugas (no 2 līdz 6 cm gari).

- Ja nav iespējams iegūt aizrīkles limfmezglus, alternatīva ir mandeles vai citi galvas limfmezgli (piemēram, apakšžokļa limfmezgli).

! Atrastajiem beigtajiem un ar HNS klīniskajām pazīmēm nogalinātajiem/nokautajiem briežu dzimtas dzīvniekiem, un arī nomedītajām stirnām jāatdala galva tā, lai pie galvas paliktu 1. kakla skriemelis atlants (latīņu val. – *atlas*) un jānosūta visa galva bez ragiem (jāatdala, ja tādi ir) **izmeklēšanai** uz HNS.

8.2. Paraugu iesaiņošana, uzglabāšana un nosūtīšana izmeklēšanai ZI “BIOR”:

- parauga iesaiņošanai izmanto specifiskus, vienreiz lietojamus plastmasas traukus (smadzenēm un limfmezgliem) vai maisus (galvām), uz kuriem obligāti jābūt uzrakstītam (vēlams uz uzlīmes) dzīvnieka identifikācijas numuram un parauga noņemšanas datumam;
- paraugus uzglabā ledusskapī + 4⁰C temperatūrā vai, ja iespējams, uzreiz pēc paraugu noņemšanas nogādā tos ZI «BIOR» laboratorijā Rīgā vai tuvākajā paraugu pieņemšanas kabinetā;
- materiāls jānogādā laboratorijā 24 stundu laikā pēc paraugu iegūšanas (maksimums 48 h laikā, piemēram, ja paraugs iegūts sestdienā);
- paraugu transportē piemērotā konteinerī (aukstumsomā), vēlams uz ledus, paraugiem atrodoties +2⁰C līdz +8⁰C temperatūrā;

- parauga audi nedrīkst būt saplēsti un sasaldēti!

8.3. Noņemtajam paraugam jāpievieno aizpildīts **paraugu pavadraksts** "*Briežu dzimtas dzīvnieku paraugu pavadraksts izmeklēšanai uz HNS*" (2. pielikums), norādot pavadrakstā prasīto informāciju:

- izmeklējamais materiāls (galva vai smadzeņu stumbrs un limfmezgli);
- suga (stirna, staltbriedis, alnis);
- dzimums (vīriešu kārtā vai sieviešu kārtā);
- vecums mēnešos;
- medību uzskaites vienības Nr.;
- dzīvnieka identifikācija (marķiera numurs vai krotālijas numurs (briežu dārzā));
- parauga noņemšanas vieta (savvaļā ar koordinātēm, briežu dārzā novietnes Nr., kautuvē vai medījumu apstrādes uzņēmumā atzīšanas vai reģistrācijas Nr.);
- adrese (novads, pagasts, vieta);
- izmeklēšanas mērķis (PVD rīkojuma numurs un datums);
- paraugu noņēma (mednieks vai PVD inspektors, vai pilnvarots praktizējošais veterinārārsts, vai pilnvarots veterinārārsts kautuvē);
- parauga noņēmēja vārds, uzvārds, tālruna numurs, amats, spiedogs un datums;
- **briežu dzimtas dzīvnieka mērķgrupa izmeklējumiem uz HNS:**
- savvaļā dzīvojis vai ierobežotajās platībās dzīvojis (briežu dārzā) **un**
- atrasts nobeidzies vai nokauts slimības dēļ, aizšauts, savainots, sakosts, u.c.; **vai**
- ar HNS slimības klīniskajām pazīmēm; **vai**
- sabraukts / saplosīts; **vai**
- nomedīts / nokauts pārtikā derīgs; **vai**
- nomedīts / nokauts pārtikā nederīgs.

8.4. ZI "BIOR" izmeklēšanas metodes HNS noteikšanai:

8.4.1. priona proteīna (PrP) noteikšanai:

- ar ātro noteikšanas testu (ELISA (Bio-Rad, IDEXX)) - 1205 paraugi kalendārajā gadā;
- ar apstiprinošo testu aizdomīga vai pozitīva ELISA rezultātu gadījumā (imunohistoķīmija (IHC), klasiskā histoloģija) – 20 paraugi kalendārajā gadā.

8.4.2. PrP genotipa noteikšanai:

- ar molekulāro sekvenēšanas reakciju (genotipizācija) – 605 paraugi kalendārajā gadā (neizmeklētos paraugus uz PrP genotipu saglabā sasaldētus līdz 2021. gada 31. decembrim);

8.4.3. Izolāta raksturošanai:

- PrP bioloģiskā tipēšana pozitīvu apstiprinošo testu gadījumā – veiks ES TSE references laboratorija – 5 paraugi kalendārajā gadā.

9. Finanšu nosacījumi un samaksas kārtība

9.1. Latvijas Republikas Zemkopības ministrija piešķir finanšu līdzekļus:

9.1.1. PVD HNS programmas kontroles un uzraudzības nodrošināšanai;

9.1.2. ZI "BIOR" laboratorisko izmeklējumu veikšanai.

9.2. Samaksu par veterinārajām darbībām šīs programmas ietvaros:

9.2.1. medniekiem veiks PVD no valsts budžeta līdzekļiem par:

9.2.1.1. paraugu (iegareno smadzeņu stumbra un limfmezglu) noņemšanu nomedītam alnim vai staltbriedim, pareizu iesaiņošanu un piegādāšanu uz PVD TSV - **25,83 EUR**;

9.2.1.2. nomedītas stirnas galvas noņemšanu, pareizu iesaiņošanu un piegādāšanu uz PVD TSV – **20,00 EUR**.

9.2.2. valsts pilnvarotajiem praktizējošiem veterinārārstiem veiks PVD no valsts budžeta līdzekļiem par:

9.2.2.1. atrasta beigta vai nogalināta aizdomīga par saslimšanu ar HNS (ar klīniskajām pazīmēm) briežu dzimtas dzīvnieka, kas vecāks par 12 mēnešiem, paraugu (galvas) noņemšanu, iesaiņošanu, dokumentu noformēšanu un parauga nogādāšanu izmeklēšanai uz ZI “BIOR” paraugu pieņemšanas punktu – **25,83 EUR**;

9.2.2.2. pašpatēriņam nomedīta briežu dzimtas dzīvnieka (no briežu dārza), kas vecāks par 12 mēnešiem, paraugu (iegareno smadzeņu stumbra un limfmezglu) noņemšanu, iesaiņošanu, dokumentu noformēšanu un paraugu nogādāšanu uz ZI “BIOR” paraugu pieņemšanas punktu – **25,83 EUR**.

9.3. Paraugu pieņemšanas un dokumentu noformēšanas kārtība medniekiem

PVD teritoriālās struktūrvienības (TSV) vadītājs nodrošina, ka:

9.3.1. tiek pieņemti no medniekiem šīs programmas 9.2.1.1. un 9.2.1.2. punktā aprakstītie paraugi;

9.3.2. pieņemot paraugu, valsts inspektors pārbauda, vai medniekam ir aizpildīta veidlapa „Informācija par izlietotajām medību atļaujām” (Ministru kabineta 2014.gada 22.jūlija noteikumu Nr.421 “Medību noteikumi” 3.pielikums) un veic tajā atzīmi (valsts inspektora spiedogs, datums, paraksts) par konkrēto dzīvnieku;

9.3.3. mednieks nodod atbilstoši iesaiņotu paraugu kopā ar aizpildītu aktu “Akts kompensācijas izmaksai medniekam par nomedīta briežu dzimtas dzīvnieka paraugu piegādāšanu” (turpmāk - akts) (3. pielikums). Akts aizpildāms divos eksemplāros - vienu eksemplāru patur persona (mednieks), otru - PVD TSV;

9.3.4. valsts inspektors pieņem no mednieka piegādāto paraugu un mednieka korekti aizpildītu aktu - oriģinālu (3.pielikums);

9.3.5. valsts inspektors veic paraugu pavadraksta (2.pielikums) aizpildīšanu un pieņemtā parauga nosūtīšanu izmeklēšanai uz ZI “BIOR”;

9.3.6. valsts inspektors no medniekiem kalendārā mēneša laikā saņemtos aktus (3.pielikums) nākamā mēneša sākumā apkopo kopsavilkuma pārskatā “Izmaksu kopsavilkums par medniekiem izmaksājamām kompensācijām par nomedītu briežu dzimtas dzīvnieku paraugu piegādāšanu” (4.pielikums);

9.3.7. tiek nosūtīti uz PVD Veterinārās uzraudzības departamentu (turpmāk – VUD) līdz katra mēneša 12.datumam akti (3.pielikums) un TSV vadītāja apstiprināts kopsavilkuma pārskats (4.pielikums).

9.4. Paraugu paņemšanas un dokumentu noformēšanas kārtība PVD pilnvarotajiem praktizējošajiem veterinārārstiem (turpmāk – veterinārārsti):

9.4.1. smadzeņu paraugu atrastajam beigtajam briežu dzimtas dzīvniekam drīkst paņemt tikai praktizējošais veterinārārsts, kurš ir noslēdzis ar PVD pilnvarojuma līgumu par paraugu noņemšanu HNS diagnostikai, un ir attiecīgi apmācīts;

9.4.2. veterinārārsti nodrošina, ka tiek noņemti šīs programmas 9.2.2. punktā aprakstītie paraugi;

9.4.3. veterinārārsti, pie parauga noņemšanas aizpilda aktu “Akts par atrasta beigta/nomedīta briežu dzimtas dzīvnieka (-u) / līķa (-u) daļējas patologanatomiskās sekcijas veikšanu un parauga(-

u) *noņemšanu izmeklēšanai uz HNS*" (turpmāk - akts) (5. pielikums). Akts aizpildāms divos eksemplāros - vienu eksemplāru patur veterinārārsts, otru - oriģinālu nodod PVD TSV;

9.4.4. veterinārārsti (komersants) iepriekšējā mēnesī aizpildītos aktu oriģinālus (5.pielikumu) iesniedz attiecīgajā PVD TSV (kopijas paturot sev) līdz katra mēneša 5.datumam;

9.4.5. PVD TSV vadītājs nodrošina, ka:

9.4.5.1. no veterinārārstiem tiek pieņemti un izvērtēti akti (5.pielikums) un apkopoti kopsavilkuma pārskata formā *"Izmaksu kopsavilkums par atrasta beigta/nomedīta briežu dzimtas dzīvnieka (-u) / līķa (-u) daļējas patologanatomiskās sekcijas veikšanu un parauga (-u) noņemšanu izmeklēšanai uz HNS"* (6.pielikums);

9.4.5.2. tiek nosūtīti uz PVD VUD līdz katra mēneša 12.datumam aktu (5.pielikums) oriģināli un TSV vadītāja apstiprināts kopsavilkuma pārskats (6.pielikums).

9.5. VUD Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļas vadītājam nodrošināt 9.3.7. un 9.4.5.2. punktos minēto aktu (3.pielikums un 5.pielikums) un kopsavilkuma pārskatu (4.pielikums un 6.pielikums) izvērtēšanu un iesniegšanu PVD Finanšu un grāmatvedības daļai līdz katra mēneša 15.datumam.

9.6. Saskaņā ar VUD Dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļas ekspertu iesniegtajiem aktiem un izmaksu kopsavilkumiem PVD Finanšu un grāmatvedības daļa veic naudas pārskaitījumus atbilstoši šīs programmas 9.2. punktā aprakstītajām veterinārajām darbībām un norādītajām izmaksām uz mednieku un valsts pilnvaroto praktizējošo veterinārārstu (komersantu) norādītajiem bankas kontiem. Izmaksa skaidrā naudā nav pieļaujama.

9.7. Ja valsts pilnvarotais praktizējošais veterinārārsts (komersants) ir reģistrējies Valsts ieņēmumu dienestā kā PVN maksātājs, tad apmaksa tiek veikta, pamatojoties uz PVD Finanšu un grāmatvedības daļā iesniegto rēķinu.

9.8. PVD Finanšu un grāmatvedības daļa normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos sagatavo un attiecīgajā Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē iesniedz pārskatus par medniekiem un valsts pilnvarotajiem praktizējošajiem veterinārārstiem izmaksātajām ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajām summām, kas nav saistītas ar darba attiecībām.

III Pielikumi (no 1. līdz 6.)

Briežu dzimtas dzīvnieku paraugu noņemšanas sadalījums pa virsmežniecībām un mednieku kolektīviem 2018. gadam

Nr.	Virsmežniecība	Uzskaites vienība	Mednieku kolektīvs	Alnis	Staltbriedis	Stirna	Kopā
1	Austrumlatgale	7901	Žiguri	6	1	3	10
2	Austrumlatgale	7911	Mieriņi	6	1	3	10
3	Austrumlatgale	7913	Lazdukalna Mednieki	5	0	5	10
4	Austrumlatgale	7935	Nautrēni	7	0	3	10
5	Austrumlatgale	7947	Pasīene	7	0	3	10
6	Austrumlatgale	7906	Šķīlbēni	1	0	9	10
7	Austrumlatgale	7930	Aizdusa	1	0	9	10
8	Austrumlatgale	7921	Vanags	1	0	9	10
9	Austrumlatgale	7938	Mērdzene	1	1	8	10
10	Austrumlatgale	7909	Pūces	1	0	9	10
11	Centrālvidzeme	7604	Līsupe, Raunas Mednieks, Zaķītis	3	2	5	10
12	Centrālvidzeme	7614	Zaube, Pērkons	3	2	5	10
13	Centrālvidzeme	7618	Vēverkalns	5	4	1	10
14	Centrālvidzeme	7622	Jumurda, Katrīna, Ozoliņš	3	2	5	10
15	Centrālvidzeme	7637	Murmastīene, Varakļāni	3	2	5	10
16	Centrālvidzeme	7611	Sidrābene, Tīmšils	3	2	5	10
17	Centrālvidzeme	7626	Meirāni, Līvi, LVM	3	2	5	10
18	Centrālvidzeme	7633	Bauris, Savīte, Veckalsnava	3	2	5	10
19	Centrālvidzeme	7635	Riste, Prauliena, Barkava	3	2	5	10
20	Centrālvidzeme	7609	Drusti, Jānīši	3	2	5	10
21	Dienvidkurzeme	8120	Skrunda, Nīkrāce, Rudbārži, Raņķi	2	5	3	10
22	Dienvidkurzeme	8129	Akmeņrags, Aizpute, Čiekuri, Ēnava	2	3	5	10
23	Dienvidkurzeme	8137	Ālande, Baltija, Bārtnieki, Kings	2	3	5	10

24	Dienvidkurzeme	8101	Ēdole, Lūsis, Ezernieki	1	5	4	10
25	Dienvidkurzeme	8107	Rudupe, Silavas Mednieki, Rumbas Mednieki, Riežupe	0	8	2	10
26	Dienvidkurzeme	8116	Kārdzes, Pampāji, Spilve	1	5	4	10
27	Dienvidkurzeme	8133	Laža, Kazdanga	0	7	3	10
28	Dienvidkurzeme	8139	Dzimentene, Elektro, Mediķis, Metāls, Pērkone, Tīrelis, Tosmare	1	6	3	10
29	Dienvidkurzeme	8112	Jaunmuižas Mežrags, Lutriņi, Zīrņi	1	6	3	10
30	Dienvidkurzeme	8125	Bandava, Gramzda, LZZ Plus	0	7	3	10
31	Dienvidlatgale	7805	Dublets, Sābri, Mednieks	4	1	5	10
32	Dienvidlatgale	7810	Meža Avotiņš	4	2	4	10
33	Dienvidlatgale	7820	Cietais Rieksts, Meža Irbe	5	0	5	10
34	Dienvidlatgale	7833	Krastkalni, Skrudaliena, Daugavpils Gāze	4	0	6	10
35	Dienvidlatgale	7855	Skaistas Mednieks	4	0	6	10
36	Dienvidlatgale	7862	Andrupenes Mednieks	4	1	5	10
37	Dienvidlatgale	7869	Ilza, Šķaune, P.Višņevska MI	5	0	5	10
38	Dienvidlatgale	7813	Latgales Vilki, Sīlmalnieki	3	0	7	10
39	Dienvidlatgale	7824	Bebrene, Subates Silva	2	0	8	10
40	Dienvidlatgale	7844	Naujene	2	0	8	10
41	Rīgas reģionālā	8002	Pabaži	4	0	6	10
42	Rīgas reģionālā	8008	Lēdurga	2	2	6	10
43	Rīgas reģionālā	8015	More	3	1	6	10
44	Rīgas reģionālā	8026	Baldone, Žuburs	2	4	4	10
45	Rīgas reģionālā	8032	Ķeipene, Plauži	2	4	4	10
46	Rīgas reģionālā	8017	Berģi, Fauns, Rāmava	2	0	8	10
47	Rīgas reģionālā	8030	Garkalni, Tajķe, Tauri, Vitkupe	2	4	4	10
48	Rīgas reģionālā	8035	Meņģeles Mednieki, Lokmane	2	4	4	10
49	Rīgas reģionālā	8012	Zēģevalde	1	1	8	10
50	Rīgas reģionālā	8023	Zīle, Celtnieks, Falks, Sv.Huberts	1	1	8	10
51	Sēlija	7001	Aizkraukle, Dižmednis, Indrāni, Skrīveri	3	3	4	10
52	Sēlija	7009	Jaunjelgava, Sērene	3	3	4	10
53	Sēlija	7013	Meliņorprojekts, Zalvīte, Sproģi, Jūrnies	2	5	3	10
54	Sēlija	7019	Gambija, Diānas	2	4	4	10
55	Sēlija	7025	Aknīste, Gārsenes Vilks, Vilkplēši	1	1	8	10
56	Sēlija	7029	Sala, Sperjāni, Stirniņas	2	3	5	10

57	Sēlija	7034	Venators, Pūpoli, Putrenieki	1	3	6	10
58	Sēlija	7038	Daugava, Delles, Spilves, Ugēre	3	2	5	10
59	Sēlija	7043	Ataša, Līvānu Dublets	3	0	7	10
60	Sēlija	7005	Vietalvas Mednieks, Rags	1	1	8	10
61	Zemgale	6901	Piekūns, Avotkalns, Mežvidi	2	4	4	10
62	Zemgale	6907	Valgums, Tukums-1	1	2	7	10
63	Zemgale	6912	Gaiķi, Druvas Mednieks	0	6	4	10
64	Zemgale	6918	Zem Ozola, Mašīnbūve	0	4	6	10
65	Zemgale	6921	LUMK	0	5	5	10
66	Zemgale	6927	A.Beķeris, Alnis, Vecsvirlauka	0	2	8	10
67	Zemgale	6931	Zvirgzde, Nīzere, Vecumnieki	1	2	7	10
68	Zemgale	6934	Gaisma, Bārbele, Skaistkalne, Vecsaule, Irši	1	3	6	10
69	Zemgale	6905	Grenči, Valdeķi, Zante, Zemīte	0	6	4	10
70	Zemgale	6914	Blīdene, Blīdenes Auri	0	3	7	10
71	Ziemeļaustrumu	6802	Birzuli, Iekari	1	3	6	10
72	Ziemeļaustrumu	6809	Grundzāle, Salainis-1	3	3	4	10
73	Ziemeļaustrumu	6814	Rezakas Sili, Latvijas Bērzs	6	2	2	10
74	Ziemeļaustrumu	6819	Ezerlāse, Hubertus	4	2	4	10
75	Ziemeļaustrumu	6825	Beja	4	0	6	10
76	Ziemeļaustrumu	6831	MK Krustakmens, P.Zeļa MI	3	2	5	10
77	Ziemeļaustrumu	6834	Lejasciems, Aizupes Mednieks	3	1	6	10
78	Ziemeļaustrumu	6839	Stāmerienas mednieku klubs	6	0	4	10
79	Ziemeļaustrumu	6805	Kapsils, Silva, Launkalne, Melngale	2	3	5	10
80	Ziemeļaustrumu	6828	ZS Klajalkšņi, Ē.Masteiko iec., Balvu MCVU	7	0	3	10
81	Ziemeļkurzeme	8603	Dūmele, Dundaga Kraukļu iec.	0	10	0	10
82	Ziemeļkurzeme	8609	Babbord, Dundaga Medņu iec.	2	8	0	10
83	Ziemeļkurzeme	8613	Mērsrags, Nurne	1	7	2	10
84	Ziemeļkurzeme	8618	Dzedri, Vanagi-1	1	7	2	10
85	Ziemeļkurzeme	8623	Ģipka	0	7	3	10
86	Ziemeļkurzeme	8627	Dundagas Mednieki	0	7	3	10
87	Ziemeļkurzeme	8633	Platene, Suvens	0	10	0	10
88	Ziemeļkurzeme	8637	Enkurs, Ventspils Koka Mednieki	0	6	4	10
89	Ziemeļkurzeme	8640	Ameļciems, Dzīras, Ugālnieks	0	9	1	10

90	Ziemeļkurzeme	8643	Abavmuiža, Piltene		0	7	3	10
91	Ziemeļvidzeme	8502	Ezerkalni		4	0	6	10
92	Ziemeļvidzeme	8507	Pārgauja-1, Mazsalaca		3	1	6	10
93	Ziemeļvidzeme	8511	Rūja, Jaunais Arājs		6	0	4	10
94	Ziemeļvidzeme	8518	Burtņieks, Lizdēni		2	0	8	10
95	Ziemeļvidzeme	8523	Dikli, Rāķis, Žuburs		3	2	5	10
96	Ziemeļvidzeme	8528	Mārkulīči, Priedes		0	4	6	10
97	Ziemeļvidzeme	8533	Mežgaiļi, Kursīši		5	0	5	10
98	Ziemeļvidzeme	8540	Brīvzemnieki		3	0	7	10
99	Ziemeļvidzeme	8547	Mētras		3	0	7	10
100	Ziemeļvidzeme	8552	Umurga		1	1	8	10
				KOPĀ	235	269	496	1000

K rītērijs: sezonā nometīti pieauguši dzīvnieki

Paraugs pieņēma:
Datums:
BIOR reģistrācijas Nr. ____ - ____

Test.laboratorija: ____
Datums: ____

BIOR

BRIEŽU DZIMTAS DZĪVNIKU PARAUGU PAVADRAKSTS IZMEKLĒŠANAI UZ HNS

Informācija par klientu:

Pasūtītājs/Maksātājs: PVD _____ pārvalde

Informācija par paraugiem:

Izmeklējamais materiāls: ☐ galva ☐ smadzeņu stumbrs ☐ aizrīkles vai citi limfmezgli

Suga: ☐ stirna ☐ staltbriedis ☐ alnis Dzimums: ☐ vīr. k. ☐ siev. k.

Vecums (mēnešos): _____ Medību uzskaites vienības Nr. _____

Dzīvnieka identifikācija: marķiera Nr. _____ krotālijas Nr. (brīžu dārzā) _____

Parauga noņemšanas vieta/adrese:

☐ savvaļā koordinātes: X _____ Y _____

☐ brīžu dārzā novietnes Nr. LV _____

☐ kautuvē vai medījumu apstrādes uzņēmumā, atzīšanas/reģistr.Nr. _____

Novads _____ pagasts: _____ vieta: _____

Izmeklēšanas mērķis: PVD rīkojums Nr. _____ datums: _____

Paraugu noņēma: ☐ mednieks ☐ PVD inspektors ☐ pilnv. prakt. veterinārārsts ☐ pilnv. veterinārsts kautuvē

Paraugu noņēma: _____ Datums: _____.20____.g.
(vārds, uzvārds, tālr. Nr., amats, spiedogs)

Papildus informācija: _____

Brīžu dzimtas dzīvnieka mērķgrupa izmeklējumiem uz HNS:

☐ savvaļā dzīvojis vai ☐ ierobežotās platībās (brīžu dārzā) dzīvojis

☐	Atrasts nobeidzies
☐	Ar HNS pazīmēm
☐	Sabraukts / saplosīts
☐	Nomedīts /nokauts pārtikā derīgs
☐	Nomedīts /nokauts pārtikā nederīgs

Testēšanas laboratorija un testēšanas metodes ar pasūtītāju saskaņotas.

Piekrītu, ka manus personas datus pakļauj elektroniskai apstrādei. Es uzņemos pilnu atbildību par elektroniskā pasta drošības riskiem.
Piekrītu testēšanas pārskatu, rēķinu un citus dokumentus saņemt elektroniski PDF formā.

E-pasts: _____

Piezīmes: _____

Pasūtītāja/maksātāja

paraksts: _____

(juridiskām personām – paraksta atšifrējums, amats, spiedogs; fiziskām personām – paraksta atšifrējums)

20____.g. ____.

Kompensācijas izmaksai medīiekam par nomedīta brīēu dzīvīieka paraugu piegādāšanu

Informācija par personu, kura nomedīja dzīvīieku:

Medīieka vārds, uzvārds _____ Mob. tālr. numurs _____

Deklarētā dzīvesvīetas adrese _____ Personas kods _____

Konta numurs (IBAN), banka _____ Medību kolektīvs _____

Piegādātais paraugs (atzīmēt atbīlstošo): ☐ galva ☐ smadzenes un īlimfmezgli _____ Medību uzskaites vīenības Nr. _____

Informācija par nomedīto brīēu dzīvīvīieku: ☐ stīrna ☐ staltbrīedīs ☐ alnīs

Nr.p. k.	Datums (nomedīšanas)	Dzīvīvīums	Vecums (mēīešos)	Marķiera Nr.	Nomedīšanas vīeta (novads, pagasts, vīeta, ģeogrāfīskās koordīnātes WGS-84 sistēmā decīmālgrādu formātā Lat/Lon)	Pazīīes, īzmaiņas dzīvīvīieka uzvedībā pīrīms nomedīšanas	Parauga Nr.

Ar savu parakstu aplīecīnu, snīēģtās īnformācijas patīesumu un, ka aktā mīīnētais nomedītais brīēu dzīvīvīieks īr mīīns persōnīēģais īpašums (kustama līeta) un parauga piegādāšana nav saīstīta ar mīīnu komercdarbību (saimīniecīsko darbību). Esmu īnformēīs(-a), ka par veterīnāro noteīktumu pārķāpšanu, kas rada epīzootīju īzplatīšanu vīai to draudus, īestāģas atbīldība saskaņā ar Latvīģas Repubīlīkas Administratīvā pārķāpumu kodeksa 105.pantu un Krimīnālītikuma 222.pantu.

Apmaksājāmā pozīcija	Vīenību skaīts	Vīenas vīenības īzmaksas, EUR/gab.	Kopējā summa, EUR
Paraugu (īēģareno smadzeņu stumbra un īlimfmezģļu) ņomēīšana ņo alģīēm un staltbrīēģīēm un piegādāšana uz Pārītkas un veterīnārā dīenesīta (PVD) terītorīālo struktūrvīenību (TSV)		25.83	
Nomedītas stīrnas galvas piegādāšana uz PVD TSV		20.00	

Medīieka paraksts: _____ PVD amatpersonas/valsts īnspektora paraksts, zīmogs: _____ Akta sastādīšanas datums: _____

PVD Finanšu un grāīmatvedībās daģas atzīīes:

**Akts par atrasta beigta/nomedīta briežu dzimtas dzīvnieka (-u) / līķa (-u) daļējas patologanatomiskās
sekcijas veikšanu un parauga (-u) noņemšanu izmeklēšanai uz HNS**

Valsts pilnvarotais praktizējošais veterinārārsts: _____
Vārds, uzvārds, sertifikāta Nr., tālruna Nr., komersanta nosaukums

Dzīvnieka īpašnieks/turētājs _____
Novietnes reģistrācijas Nr., uzņēmuma nosaukums, reģistrācijas Nr., adrese /

Parauga (-u) noņemšanas datums _____
un laiks _____

privātpersonas vārds, uzvārds, tālruna Nr.

Nr.	Pakalpojuma veids	Vienas vienības izmaksas, EUR*	Vienību/ paraugu skaits	Kopējā summa, EUR
1	Atrasta beigta vai nogalināta aizdomīga par saslimšanu ar HNS <u>briežu dzimtas dzīvnieka, kas vecāks par 12 mēnešiem</u> , paraugu (galvas) noņemšana, iesaiņošana un paraugu pavadraksta noformēšana	25.83		
2	Nomedīta <u>briežu dzimtas dzīvnieka (no briežu dārza), kas vecāks par 12 mēnešiem</u> , paraugu (smadzeņu un limfmezglu) noņemšana, iesaiņošana un paraugu pavadraksta noformēšana	25.83		
Kopā:				

* - vienības izmaksas norādītas, ietverot normatīvajos aktos noteiktos nodokļus, t.sk. PVN

VALSTS PILNVAROTA PRAKTIZĒJOŠA VETERINĀRĀRSTA IZDEVUMUS APMAKSĀ NO VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻIEM

Dzīvnieku īpašnieka/turētāja paraksts: _____
(paraksta atšifrējums)

Valsts pilnvarota praktizējoša veterinārārsta paraksts:

Veterinārārsta zīmogs

Akts pieņemts PVD _____ pārvaldē 20____.gada _____
datums mēnesis

Aktu apstiprina _____
Valsts veterinārais inspektors (zīmogs, paraksts)

Aktam piešķirts
Nr.: _____

